

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.
In Districte : " 1 an 36 lei ; 6 luni 18 lei ; 3 luni 10 lei.
In Străinătate : " 1 an 48 lei ; 6 luni 24 lei ; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrațiune, Passagiul Român, No 3 bis, București ; și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La Société Havas, place du Bourse, 8.
In Viena : La Heinrich Schalek, 1. Wallzeile, 14, Biuroul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biuroul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV 30-bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile neîncercate se refușă. — Articollii nepublicați nu se înapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele străine

Londra, 25 Aprilie.

In Adelaide, Australia de sud, se va ține în anul 1887 o expoziție internațională, când se vor împlini 50 ani de la urcarea pe tron a reginei, precum și 50 ani de când există această colonie. După ce în fine Parlamentul din Adelaide a acordat suma de 1,300,000 lire sterline sau 32,500,000 franci pentru această întreprindere, deschiderea expozițiunii s'a fixat pentru ziua de 20 Iunie 1887. Consuliile statelor reprezentate în Adelaide formează un comitet deosebit în consiliul de administrație al expozițiunii.

Cetinie, 25 Aprilie.

Pe la 10 Maii se vor împărți în Dulcigno populațiunii, de către însuși prințul Nicolae, terenurile câștigate prin secarea mlaștinilor din acel ținut. Pe o întindere de mai multe mii de pogoane se vor așeza vr'o 600 familii. Și dealungul lacului Scutari se vor începe, în unire cu Poarta, lucrările pentru secarea mai multor locuri mlaștinoase.

Organizarea celorva batalioane infanterie după modelul european se va începe cât mai curând; instructorii streini se așteaptă să sosească în luna Mai, precum și mai mulți medici streini, angajați de prințul în timpul călătoriei sale prin Europa.

Viena, 25 Aprilie.

Din Galiția se anunță unor foi vieneze : Aici circulă șgomete fantastice, că anul 1886 va aduce mari nenorociri asupra țeranilor. În populațiunea de la țară a Galiției s'a înrădăcinat de mult credința că în anul 1886 va fi sfârșitul lumii. De aceea țeranii sunt coprinți de un fel de apatie. Afară d'asta în timpul din urmă s'au pus în circulație printre țeranii diferite petițiuni, mai ales una ca să se fie de toți sfintele Duminici. Aceasta era îndreptată mai mult contra ovtelor; ea fu combătută de alți agitatori, cari spuneau țeranilor neștiutori de carte, că acea petiție era făcută de boerii, cari cer de la Majestatea Sa reintroducerea robotului său a iobăgiei, ceea ce a futărit pe țeranii contra nobilimii. În același timp au năvălit o mulțime de emigranți din țările învecinate; apoi s'au întâmplat mai multe vânători mari, aranjate de nobili. Toate astea făcând, ca unii indivizi să lătească șgometul, că boerii plănuiesc o *rescoală* : Mai mulți din acei indivizi au fost arestați. Cu toate acestea nu e urmă de agitație hrănită din afară. Guvernatorul a trimis pe un delegat în districtele mai neliniștite, autorizându-l ca la nevoie să ceară ajutor militar. Măsurile guvernului dau destule garanții, că țărănimea se va reîntoarce în curând la liniștea din trecut.

Lemberg, 26 Aprilie.

In orașul Lisko, pe linia ferată ungaro-galițiană, a izbucnit ieri-seară un incendiu, care a prefăcut în cenușă două din trei parți ale orașului, au ars 280 case și mii de oameni au rămas fără adăpost. Edificiile autorităților au rămas neatinsse.

Milano, 26 Aprilie.

Știrea despre masacrarea expediției Porro în Harrar a produs aici o impresiune foarte penibilă. Expediția fusese organizată de societatea de explozare de aici și cei mai mulți membri ai expediției au fost din Milano, ca și comitele Porro însuși.

Stanley, care de curând a sosit aici, fiind întrebat dacă crede d-sa că s'a putut întâmpla o asemenea faptă îngrozitoare, a răspuns laconic : «Prea posibil.» Nu se va mai da nici un banchet în onoarea lui Stanley.

Roma, 24 Aprilie

Foile cer ca guvernul să procedă, în înțelegere cu Anglia, pentru pedepsirea celor care au masacrat expediția comitelui Porro, compusă din opt italieni. Consiliul de miniștri s'a ocupat astăzi cu această afacere. S'a adresat o telegramă guvernului englez spre a-l afla intențiunile în privința aceasta.

Bruzela, 26 Aprilie.

Congresul socialist din Gand a trecut fără nici un incident deosebit. S'au luat mai

multe rezoluțiuni, între cari una cere ca femeile și copil să nu fie supuși muncii și alta cere darea în judecată a generalului Van der Smisen pentru călcarea de lege. Cortejul lucrătorilor s'a dus la localul de întrunire în ordine, având în frunte mai multe steaguri roșii și o musică ce a cântat Marsilieza.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Viena, 28 Aprilie.

Delegații Austro-Ungari, d. Baron Kalchberg, consilierul de secțiune Mihailovici și Tharoczy, directorul vămilor, pleacă astăzi la București, pentru a începe cu guvernul român negocierile relative la noua convențiune comercială.

Ministerul afacerilor străine va trimite probabil mai târziu un delegat.

Se afirmă că reprezentanții Austro-Ungari sunt prevăzuți cu instrucțiuni foarte întinse cari le vor permite de a încheia un tratat definitiv.

Atena, 28 Aprilie.

D. Delyanis a adresat agenților diplomației ai Greciei o circulară în care declară că nu poate proceda la desarmare, sub lovitură ultimatumului ce marile Puteri au remis Cabinetului din Atena.

Cu toate acestea el se declară gata a împlini angajamentul luat în mod spontan către Franța, cu condițiunea ca marile Puteri să-l lase or-ce libertate de acțiune. Secrede că Cabinetul își va da demisiunea dacă ultimatumul va fi menținut.

Londra 28 Aprilie.

A izbucnit holera printre trupele englezești din Birmania.

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

BUCUREȘCI, 17 APRILIE

Una din foile guvernamentale a luat sarcina de a ne denunța, de sărbători, cititorilor săi, că am intrat în opozițiunea *reacționară*.

Presupunând bună credință numitei foi, lucru de care ar trebui să ne îndoim când o vedem făcând citate neexacte, numai pentru a avea ocaziunea să probeze fidelitatea sa către cârmuire, — dar presupunând bună credință, ia să analizăm denunțarea sa.

România Liberă — zice dânsa — «a trecut de mult cu bagagiū cu tot în câmpul partidei reacționare.»

Un om cu cultură și cinstit nu face nici o afirmare, fără s'aducă dovezi. Se poate înșela asupra concludunilor sale, din cauza defectelor de cultură, dar temeuri trebuie să aibă. Altfel riscă de a trece de o *moară-stricată*, pe ale cărui vorbe nu se poate pune nici o încredere. — Cu deosebire suntem în drept a cere dovezi de la numita foie guvernamentală, căci dânsa este redactată d'un deputat, care de 10 ani se află în Parlament și care, prin aceasta, se presupune a cunoaște pe de o parte mai bine înțelesul cuvintelor politice, iar pe de altă parte a ști mai cu siguranță ce se petrece în mișcarea noastră politică.

Anteia întrebare dară, ce vom pune numitei foi, este :

Ce înțelege dânsa prin *partidă reacționară* ?

Răspunsul ce ni se va aduce la această întrebare este interesant, atât pentru polemica politică, cât

și pentru a judeca întru cât este, dreaptă afirmarea, cum că noi am fi trecut «de mult cu bagagiū cu tot în câmpul partidei reacționare.»

In țara noastră astăzi este multă confuziune în ideile politice. Cereva fie-care într'un mod clar și distinct, nu se cam știe, ca idee politică. Dorinți calde de fericirea patriei au toți, dară suma de idei cari legitimează ființa unui partid politic, nu se cam vede de către cei ce voiesc să cunoască rațiunea de a fi a grupărilor noastre.

De fapt, vedem astăzi la putere pe d. Ion Brătianu, servit de un număr destul de mare de oameni, cari se numesc partid *liberal-național*. — De ce acest nume ? Țara nu știe lămurit, dar știe ceva :

că urmașii lui C. A. Rosetti contestă celor grupăți împrejurul d-lui Ion Brătianu numele de *liberal-național* ;

că cei ce lucrează împreună cu fratele primului-ministru de asemenea contestă celor de la putere numele de *liberal-național*.

In contra partidului de la guvern luptă spre a-l răsturna o opozițiune divizată și reprezentată, în presa românească, prin *Românul*, prin *Națiunea*, prin *România*, prin *Lupta*, prin *Epoca*.

Care din aceste organe reprezintă opozițiunea *reacționară*, pentru ca să știm și noi unde am trecut cu bagaj cu tot ?

Noi credem că am făcut declarațiuni destul de limpede, în anul trecut, când grupul nostru s'a afirmat în Cameră. Atunci ne-am lămurit pozițiunea, pentru ca adversarii să ne cunoască și țara să ne judece, atât față cu cei de la putere, cât și față cu vechia partidă conservatoare, cât și față cu radicalismul liberal. — De atunci și până acum ne-am menținut cu tărie în acea pozițiune, și avem credința că tot ce este inteligent întru ale politicei în această țară ne cunoaște pe deplin. Se vor găsi mulți cari să nu ne aprobe, mai mulți cari să nu ne înțeleagă, dară sunt și destui oameni cari apreziază purtarea noastră și ved într'insa întemeierea unui adevărat partid politic.

Ce fel va fi acest partid politic ? — Răspunsul nu'l pot da adversarii noștri pasionați, mai puțin încă adversarii noștri săraci de cultură. Aceștia sunt clienții unui om, nu soldații unor idei. Porunca șefului, iar nu convingerea obiectivă îi duce la lupta politică. Răspunsul îl vor da oamenii cu mintea cultivată în știința politice și neturburați de polemicele personale ale zilei.

Acești oameni știu cât de mult înim noi la Constituțiune, și că ori ce partid constituțional nu poate fi în contra libertăților înscrise în această Constituțiune. Ei mai știu că luptăm pentru a face din elementul rural și din meseriașul român niște puteri trainice în Statul român. Ei mai știu că noi recla-

măm emanciparea puterii judecătorești de sub bunul plac al executivei. Iată liberalismul și naționalismul nostru în câte-va cuvinte.

Unde este dară *reacțiunea* ? In faptul că combatem unele acte ale ministerului-Brătianu ?

Dacă acesta este motivul foiei guvernamentale, atunci să ne ierte a-i spune, că gândește ca fetiștul.

Dar ori cari îi va fi fost motivul denunțării sale, credem, dacă buna credință nu'i lipsește, că este interesant pentru opiniunea publică a lărața, a discuta și a ne lămuri, ca lumina pe deplin să se facă.

Noi așteptăm răspunsul la întrebarea ce i-am formulat-o, pentru că cine se înșală să se poată corige, pentru ca amăgirea să se risipească, și să începem a ne cunoaște unii pe alții.

CRONICA ZILEI

Cu ocazia săntelor sărbători ale Paștelor s'a distribuit, din ordinul MM. LL. Regelui și Reginei suma de 4.000 lei pe la săracii din Capitală.

Duminică, 13 ale curente, la orele 10 și jum. dimineața, s'a oficiat în catedrala St. Iosef un Te Deum pentru aniversarea zilei nașterii M. S. Regelui, care ceremonie, din cauza săptămănei mari, a fost amânată pentru acea zi.

La acest serviciu divin a asistat un adjutant al M. S. Regelui.

D. M. Ferechide, ministrul afacerilor străine, întorcându-se la post, a încetat interimul acelu ministru, cu care fusese însărcinat d. Eugeniu Stătescu, ministrul justiției.

Prințul Bulgariet va veni la București în luna Maii, ca să facă o vizită Regelui.

Opoziția coalizată a hotărât să țină în curând întruniri publice în orașele Bêrlad și Botoșani. Vorbitori, d-nii Al. Lahovari și G. Palade.

Transporturile de cereale și de oleoiginoase expediate în cantități de 10.000 kilograme de scrisoare de trăsuri și de vagon de la Novosielitza la Galați se vor taxa pe distanța Roman-Galați cu 3 bani de tonă și kilometru.

Această taxă, care va fi în vigoare până la finele lunii August 1886, se va aplica prin refacție contra presintării scrisorilor de trăsură originale.

Refacția se va plăti persoanei care va figura ca predător al transporturilor.

In orașul Roman se va înființa în curând o fabrică de granit artificial, pentru pavarea strădelor.

S'au dat ordine ca să se ancheteze emigrarea țeranilor din jud. Brăila.

La 25 Aprilie 1885, intră în vigoare suplimentul I la partea II a tarifului local de căi ferate române :

Acest supliment conține :
I. Un nou tarif pentru lemne de construcțiune. — II. Introducerea stațiunilor Smârda și Dealul-Spirei în tariful excepțional Nr. 1 și a stațiunii Dealul-Spirei în tarifele excepționale Nr. 2 și 3. — III. Rectificări.

O foie oficioasă e informată că agenții bulgari ar îndemna populația rurală din Ialomița să emigreze în Bulgaria.

Diseară, la Ateneu, conferința d-lui Ștefan Velescu : *profiluri contemporane*.

La 1 Maii 1886, intră în vigoare un nou tarif de cereale pentru traficul austro-ungar-român. Acest tarif conține două tabele de reduceri corespunzătoare fluctuațiunii raportului între valuta austriacă și valuta de franci-aur în care e futocmit tariful.

Tabelele indică sumele cari trebuie să se scază din taxele tarifare.

A treia zi de Paști, — un cetățean din strada Surorilor a încercat să-și omoare nevasta cu toporul, dar n'a reușit ; un slujbas, care locuște în strada 11 Iunie, își pusese funia de gât ca să se spânzure, dar l'au oprit trecătorii ; un lucrător italian și-a tăiat beregata cu un briciu, într'o casă de lângă soseaua Basarab ; un câine strein, pretins turbat, a mușcat un servitor al d-lui Cerchez din strada Jianului. Câinele fu împușcat numai de câine.

DECRETE

D. D. Capeleanu, actual președinte al tribunalului de apel Tulcea, este numit în funcțiunea de prefect al județului Tutova, în locul vacant.

Se aprobă încheierile consiliului județean de la Dolj, votate în sesiunea extraordinară din Februarie 1886, pentru a se lua lei 25.305 din suma de lei 45.000, ce are județul consemnat din fondul drumurilor și a se întrebuița acești bani la construcția podurilor peste râul Jiu, distruse de apele mari, de la punctele Comoseni, Bucovățu și Jitianu și la deschiderea comunicației în aceste puncte menționate, precum și la punctul Breasta.

La direcțiunea generală a căilor ferate ale Statului se fac pe ziua de 1 Maii 1886, aceste numiri :
D. Popescu George, impieगत classa I, în postul de șef de gară classa II. — D. Georgescu Dimitrie, șef de gară classa II, în postul de casier classa I. — D. Ionescu I. Anton, controlor classa III, în postul de șef de gară classa II. — D. Antonescu Barbu, șef de gară classa I, în postul de șef de gară principală. — D. Duhert Ion, sub-șef de birou, în postul de șef de gară classa I. — D. Marinescu Nicolae, impieगत definitiv classa I, în postul de controlor classa I. — D. Boronca Paul, controlor classa II, în postul de șef de magazie classa II. — D. Teodorescu Elefterie, impieगत definitiv classa III, în postul de impieगत definitiv classa I.

DIN AFARA

Grevele în America

Oamenii nemulțumiți cu soarta lor sunt mulți și în Lumea Nouă, nu numai în hêtrana Europă. *Le Temps* scrie următoarele asupra grevelor din Statele-Unite :

In New-York funcționarii companiei de tramvai au încetat de a mai lucra, sub pretext că le este imposibil să primească de asociați și cosalariați pe cei non-unioniști, adică indivizi care nu aparțin la societățile sau sindicatele lor. Clientela, mai ales a liniei de tramvai de pe șoseaua a treia din oraș, se compune mai mult din lucrători și alți oameni din cartierele sărace și de aceea intreruperea totală și fără veste a serviciului a cauzat un grav prejudiciu unei categorii ce nu e în stare a suporta atâta pagubă și sentimentul general al claselor muncitoare s'a pronunțat foarte viu contra greviștilor.

Cu toata astea șefii mișcării par hotărâți a împinge lucrurile la extrem și a oprise toate tramvaiurile din New-York, Brooklyn și Jersey-City, adică a arunca pe stradă peste 20.000 oameni și a suspenda unul din cele mai importante mijloace de transport al unei aglomerațiuni ce numără peste un milion locuitori.

La Brooklyn s'au pus în grevă trei mii de rafinători de zahăr și au comis desordine, ce au fost repede reprimite. La Chicago funcționarii liniei ferate a litoralului de la lacul Lake Store, amenință să strice linia spre a împiedeca mersul trenurilor. Sunt temeri că vor ajunge lucrurile la o încercare serioasă.

Președintele Cleveland a crezut de cuviință să se adreseze congresului (parlament) în privința cesiunii raporturilor dintre muncă și capital. Mesajul său se distinge prin o imparțialitate, prin un bun simț calm și rece, prin o lărgime de vederi, ce par a caracteriza spiritul. El protestă cu energie contra exceselor comise de greviști în multe puncte; condamnă pretențiunile nebune ale atâtor asociațiunii de lucrători, dar președintele republicii americane are cuvinte severe și la adresa capitaliștilor. El zice între altele:

„Condițiile prezente ale raporturilor capitalului și ale muncii sunt prea puțin satisfăcătoare și aceasta într-o mare măsură, grație abuzurilor averse și nemăsurate ale patronilor. În același timp câtă să recunoaștem că lucrătorii nu fău grijă tot-d'aua d'a evita conflictele fără cauză și fără justificare.”

Președintele e partisan al arbitrajului. El propune crearea unei comisii numită a muncii, compusă din trei membri și însărcinată să studieze și să caute a potoli certele. Instituțiunea acestui tribunal federal, a cărei competență se va întinde asupra tuturor conflictelor dintre muncă și capital, pare a fi pentru d. Cleveland o garanție de pace socială și de ordine publică. El este convins, că recursurile la arbitraj se vor înmulți și că țara va evita pierderile morale și materiale ale grevelor, când guvernul federal va imprumuta de la legislațiunea franceză, principiul consilierilor de prud'hommes.

PROGRESUL SILVIC

Așa se numește societatea silvicultorilor întemeiată acum câte-va zile în București. În statutele pe care le publicăm aci cititorii pot găsi destule lămuriri asupra acestei societăți.

CAPITOLUL I

Numele, scopul, mijloacele și reședința societății.

Art. 1. Se constituie în România o societate de silvicultori și proprietari de păduri sub numele de *Progresul silvic*.

Art. 2. Scopul societății este:

a). A lupta pentru răspândirea ideilor științei moderne asupra îngrijirii, conservării și exploatării pădurilor țării, precum și pentru prosperitatea în genere a științei silvice;

b). A lucra pentru explorarea bogățiilor pădurești din țară;

c). A discuta și propune măsurile necesare relative la dezvoltarea industriei lemnoase; relative la vânat și piscicultură, precum și la stabilirea regimului apelor;

d). A ține în curent pe membrii societății și publicul interesat în genere, cu progresele ce realizează în celelalte țări economie forestieră;

e). A încuraja pe tinerii sîrguitori și talentați, care se destină carierei silvice.

Art. 3. Mijloacele prin care societatea își propune atingerea nisuiștelor sale sunt:

a). Organizare de conferințe publice în ori-care centre ale țării, pentru vulgarizarea principiilor științifice ale economiei forestiere, și aplicațiunea lor la pădurile țării;

b). Publicarea unei reviste forestiere;

c). Ținere de adunări generale în Capitală sau alte orașe ale țării, în cari să se arate anual starea pădurilor țării și a industriilor lemnoase, păsurile de cari sunt bătute cu propunerea mijloacelor de îndreptare;

d). Dare de premii pentru lucrările originale, asupra economiei forestiere a țării, cari premii s'ar hotărî sau s'ar publica la concurs de către societate;

e). Misiuni științifice pentru explorarea produselor pădurești și a derivatelor lor;

f). Dare de ori-ce avise sau opinii, hotărâte de societate, către particulari sau autorități;

g). Și în fine contribuțiuni pecuniare din partea membrilor pentru acoperirea cheltuielilor societății.

Art. 4. Durata societății este nelimitată.

Art. 5. Sediul societății este în București.

CAPITOLUL II

Admiterea membrilor societății și obligațiile lor.

Art. 6. Numărul membrilor societății este nelimitat.

Art. 7. Membrii societății sunt activi și onorifici.

Art. 8. Ca membru activ poate fi admis ori-ce persoană înzestrată de cunoștințe economice și în deosebi specialiști în economie silvică; ori-ce persoană care ar fi făcut vr'o lucrare asupra economiei naționale și în deosebi asupra economiei silvice, și în fine ori-care proprietar de păduri.

Art. 9. Admiterea în societate ca membru activ se face în urma cererii proprii a doritorului, susținută de cel puțin doi membri și întrunind majoritatea voturilor comitetului central de administrație.

Art. 10. Membrii onorifici vor fi proclamați de adunarea generală a societății, dintre persoanele cari ar fi contribuit întru ceva pentru folosul silviculturii, în urma propunerii cel puțin a 2 membri din societate și întrunind majoritatea voturilor.

Acești membri pot fi aleși și dintre străini.

Art. 11. Toți membrii activi și onorifici ai societății primesc o cartă subscrisă de președintele și secretarul.

Art. 12. Prin derogățiune de la art. 9 și 10, toți aceia cari vor subscrie statutele de față, vor fi recunoscuți membrii activi sau onorifici; iară cei cari vor cere în viitor a face parte din societate, vor fi admiși conform statutelor.

Art. 13. Ori-ce persoană admisă ca membru activ în societate, este obligată a plăti o taxă unică de înscriere de cinci lei (5), și apoi o cotisație lunară de un leu (1).

Membrii onorifici sunt scutiți de ori-ce taxă sau cotisație.

Art. 14. Cotisațiile se vor plăti semestrial sau pe câte un an întreg.

Art. 15. Membrii activi ai societății sunt îndatorați a trimite comitetului central studii și observațiuni originale din diferite regiuni ale țării, relative la păduri sau industrii lemnoase, precum și diferite colecțiuni sau eşantilone privitoare la economia silvică.

(Va urma).

E LIBER OMUL ?

CAP. V.

§. 2. — Consecințele morale și sociale ale determinismului

Ziceați dar că determinismul este chiar negațiunea moralei, și iată cum raționați: „Este un fapt recunoscut că ne credem îndatorați să împlinim unele acte, că din două păreri contrarii, una se impune adesea ca o obligațiune. Acest fel de lege internă se numește datorie, și, ca toate legile are o sancțiune; și, dacă executăm această comandă care vine de la noi și se adresează tot nouă, suntem răsplătiți de noi înșine și de cei lași, adică printr'o satisfacțiune intimă și prin stima celor ce ne înconjură. Dacă o călcăm, suntem pedepsiți de noi înșine și de cei lași, adică printr'un sentiment penibil pe care îl avem, și prin reprobarea societății.

Deci presupuneți că determinismul este adevărul; atunci datoră va fi numai o vorbă zadarnică. În adevăr, pentru a fi obligați să facem un lucru, trebuie să îl putem face; nimeni nu e silit la imposibil, zice înțelepciunea națiunilor, și dacă nu mai avem libertatea d'a alege între două hotăriri contrarii, dacă una ne este impusă de prejudețiile, pasiunile, antecedentele noastre, trebuie să admitem sau că nu este fapt impus, lucru contrariu experienței din toate zilele, sau că o hotărire poate fi în același timp obligatorie și cu neputință de luat,—lucru contrariu noțiunilor de justiție cele mai elementare.

Așa dar, dacă determinismul este primii, omul nu mai trebuie făcut răspunzător de binele și de răul pe care îl face; remușcare sau mulțumire a conștiinței, laudă sau condamnare, pedeapsă și recompensă,—toate acestea încetează d'a exista ori d'a avea un înțeles. Ce ați gândi, în adevăr, de acest mic discurs: — amicul meu, vezi colo sus cea stea? eî bine, în cinci minute trebuie să ajungi la ea. Dacă nu, aține-te la lovitură de baston. — Ai găsi această pedeapsă foarte dreaptă? Nu zău, cu sistemul vostru, asasinul nu mai este vinovat, omul de bine n'are mai mult merit de cât arborele, care, urmându-și natura, dă fructe gustoase ori otrăvite. Și de ce-am mai vorbi de bine și de rău? Nu mai este nici viiții, nici virtute; totul devine indiferent; este o nebulie d'a atribui faptelor omenești o valoare morală.

Prin urmare, dacă ești determinist și consecințe, suprimă premiul Monthyon, medaliile, crucile de onoare, desființează codul penal și tribunalele, deschide închisorile și dă drumul hoților și asasinilor.

Ca să zic mai mult, dacă fie-care din acțiunile mele este determinată de forțe independente de voința mea, la ce ar mai folosi sfaturile și amenințările? De ce am mai vorbi copilului de faptele ce trebuie să împlinească sau nu? Suprimați educațiunea ca și multe alte lucruri. Și după o ast-fel de distrugere n'avem de cât să strigăm cu Jules Simon: „Luați libertății credința și societatea se sdruncină.”

Lată dar ce opuneți voi partizanilor determinismului. Vorbiți, nu mă îndoiesc, în termeni mai înfloriți și mai pompoși; în-bogățiți argumentarea voastră cu acele mici indulcări proprii filosofilor: acuzați pe adversarii voștri că sunt cauza slăbiciunii cuvintelor, a destrăbălării moravurilor: îi tratați colo și colo drept sofiști; crez toți, punând la o parte aceste politeți, că am rezumat obiecțiunile voastre fără a le slăbi, și mărturisesc, ca să vă fac plăcere, că ar fi foarte tari, dacă ar privi direct doctrina profesată de noi. Dar ce valoare au când trec pe dăltături? Și ce ați zice dacă propriile voastre săgeți v'ar cădea în cap?

Nu vă voi vorbi de sisteme de morală cari găsesc în interes sau în sentiment regulă acțiunilor omenești. Vreați să vă bat și dacă se poate, să vă bat cu propriile voastre arme, și mă voi încerca să vă demonstrez că morala datorii n'are nici de cum trebuință de liberul arbitru ca să vă susție. Ne acuzați că distrugem morala. Ei! domnilor, păstrați această imputare chiar pentru d-voastră. Bine-voiți numai de urmați acest mic raționament.

Știți foarte bine că valoarea morală al unei acțiuni atarnă nu de acțiunea considerată în ea însăși, dar de intențiunea celui ce a împlinit-o. Am omorât un om lăsând din nebagare de seamă să cază un ghiveci cu flori de la al treilea etaj. Mă vei numi asasin? Te-am făcut să perzi drumul de fer din răutate, pentru a te împedica de la afaceri. Trenul deraiază și toți călătorii per. Oare imi vei datora recunoștință ca la un salvator? Nu e nici nevoie de a răspunde, nu e așa?

Dar să examinăm puțin cuvântul *intențiune*. Înseamnă o mișcare a sufletului spre un scop oare-care. A zice că o faptă este apreciată după intențiunea autorului ei, aceasta înseamnă că scopul urmării, ținta d-voastră, sau dacă vă place mai bine, motivul este elementul important de luat în seamă când avem să judecăm dacă actul în cesiune trebuie calificat bun sau rău.

Nu crez că aveți ceva de zis în contra acestui principiu admis de toți moralisții și de toți legiuitorii. Dar v'ați gândit oare la consecința ce ese din el? Este că o acțiune împlinită fără a se ști pentru ce, devine printr'aceasta chiar indiferentă. Când ne repetăm: „Voesc pentru că voesc; n'am alt cuvânt d'a voi de cât voința mea” luați actelor voastre ceea ce le face moralitatea; suprimați distincțiunea binelui de rău. Voi și nu noi răsturnați morala cu o singură lovitură. Este adevărat că scăpați contradicțiunea-vă. În teorie, negați importanța capitală a motivului; în practică o recunoașteți, și ajungeți ast-fel să ridicați o morală foarte puțin întemeiată. Dar, fiind-că vă place să vorbiți de consecințe, să urmărim până în capăt consecințele doctrinei voastre.

Deși considerentele de până aci nu pot lăsa bune impresii, totuși, felul constituțiunii fizice a neamului românesc ca și blanda în localitate predispunere maladiivă așanului 1885, ca să nu revendic, prin modestie, ceva pe seama activității personalului sanitar, au făcut ca în acest județ, cu o populație după noul recensământ de 79,353, au urmat în 1885 după acele stări civile:

Născuți 4237 — Morți 2749

Deci, s'a născut 5.30% și a murit 3.40%; iar excedentul în plus al născuților către morți este de 1.90%. Prin urmare, populația județului a sporit în total cu 1488 suflete.

Observând comună cu comună, constat că la Isaia, Bohotin, Brădicești, Armășeni și Podoleni numărul morților a egalat dacă nu a și întrecut pe cel al născuților.

Cu ocazia inspecției prin comună am căutat, mai ales la Isaia și Bohotin să aflu cauzele excesivei mortalități, dar rezultatul a fost același ca aiurea unde, fără a fi o îngrijitoare mortalitate, s'a văzut în acatele stărei civile că: *născuții fără viață, morții în primele zile și luni ale vieții, ca și cei decesii la o vârstă înaintată, formează majoritatea la pasivul mișcării populațiunii.*

Cutez a mă întreba: *se petrece oare vre o prefacere tăcută ori neprincepută în organismul femeii de la țara, ast-fel că nu mai e în stare, ca altă dată, sub greutatea muncii, a duce sarcina la bun sfârșit? sau că vre o viciu organic, infiltrat pe nesimțite în trupul fătului, minează pe încetul masa popularului, predispunând pe mamă la avorturi și nașteri premature, iar foșilor imprimându-li-se neajunsuri fizice, care-i fac inapți pentru viață?*

Ași păcătu oare dacă cauza primară a acestor vădite stări de lucruri așa pune-o pe seama sifilisului constituțional, iar cauza apropiată în inocularea acestuia, expeditiv practică în masă prin intermediul soldatului contaminat, complotând aceste mai ales de la data întocmirii armatei teritoriale?

Nu ești voiți tăgădui că înainte de organizarea noastră militară exista prin sate

„Din picătură se face lacul și din lac se face baltă” zice proverbul, și noi suntem la început.

A cere de o dată mult și bine, este a nu avea nimic. Puținul este antemergătorul multului.

Pe cel ce produce puțin se-l încurajăm, căci cu a doa ocazie va produce mai mult și bine.

Va stimula pe un altul a produce și mai mult și bine; iată concurența și prin urmare progresul.

În fie-care există simțul de a rivaliza. Corespunde-voiți scopului ce-mi am propus? Putea-voiți sub o aparență destul de modestă, să dați o schiță despre coprinul cunoștințelor silviculturii? Iată întrebarea ce-mi am pus-o; răspunsul meu va fi răspunsul lectorilor, dacă critica lor ar merge la imparțialitate.

Silvicultura este o știință cu care trebuie să se ocupe ori-ce bun cetățean. Studiul silviculturii nu este o bagatelă, această știință pe cât de frumoasă pe atât este de trebuincioasă fie-căruia.

Scopul lucrării ce presint nu este altul de cât a face să se introducă în societatea noastră și cu osebire în clasa de jos, oarecare noțiuni de silvicultură, atât de trebuincioase într'o țară păduroasă ca a noastră.

Intr'această lucrare, atât proprietarul, antreprenorul, arendașul ect., cât și brigadierul silvic, pădurarul ori săteanul pot căpăta oare-care cunoștințe de silvicultură.

În tot-d'a-una am fost doritor de a răspândi în toate clasele societății noastre credința că pădurile trebuiesc conduse, îngrijite, tăiate conform prescripțiunilor științei silvice.

Catehismul silviculturii nu presintă ideile orî teoriilor noi; este o lucrare, pe care am făcut-o, ajutându-mă până la oare-care punct de autorii ca Parade, Broilliard, Bagneris. Dând această lucrare publicului mi îndeplineșca una din primele mele dorințe de a contribui la vulgarizarea cunoștințelor silviculturii.

Iubite lector, primește *Catehismul Silviculturii* cu încredere, și te rog aibi indulgența de a scuza erorile ce poate s'au strecurat într'ansul. — Proverbul zice: *Tot începutul e greu.*

(Va urma.) Th. Chivulescu
București, 1886 Martie.

SANATATEA JUDEȚULUI FALCIU

(Extras din raportul medicului primar, d. dr. V. Michael, asupra serviciului sanitar pe anul 1885, publicat zilele acestea.)

Deși considerentele de până aci nu pot lăsa bune impresii, totuși, felul constituțiunii fizice a neamului românesc ca și blanda în localitate predispunere maladiivă așanului 1885, ca să nu revendic, prin modestie, ceva pe seama activității personalului sanitar, au făcut ca în acest județ, cu o populație după noul recensământ de 79,353, au urmat în 1885 după acele stări civile:

Născuți 4237 — Morți 2749

Deci, s'a născut 5.30% și a murit 3.40%; iar excedentul în plus al născuților către morți este de 1.90%. Prin urmare, populația județului a sporit în total cu 1488 suflete.

Observând comună cu comună, constat că la Isaia, Bohotin, Brădicești, Armășeni și Podoleni numărul morților a egalat dacă nu a și întrecut pe cel al născuților.

Cu ocazia inspecției prin comună am căutat, mai ales la Isaia și Bohotin să aflu cauzele excesivei mortalități, dar rezultatul a fost același ca aiurea unde, fără a fi o îngrijitoare mortalitate, s'a văzut în acatele stărei civile că: *născuții fără viață, morții în primele zile și luni ale vieții, ca și cei decesii la o vârstă înaintată, formează majoritatea la pasivul mișcării populațiunii.*

Cutez a mă întreba: *se petrece oare vre o prefacere tăcută ori neprincepută în organismul femeii de la țara, ast-fel că nu mai e în stare, ca altă dată, sub greutatea muncii, a duce sarcina la bun sfârșit? sau că vre o viciu organic, infiltrat pe nesimțite în trupul fătului, minează pe încetul masa popularului, predispunând pe mamă la avorturi și nașteri premature, iar foșilor imprimându-li-se neajunsuri fizice, care-i fac inapți pentru viață?*

Ași păcătu oare dacă cauza primară a acestor vădite stări de lucruri așa pune-o pe seama sifilisului constituțional, iar cauza apropiată în inocularea acestuia, expeditiv practică în masă prin intermediul soldatului contaminat, complotând aceste mai ales de la data întocmirii armatei teritoriale?

Nu ești voiți tăgădui că înainte de organizarea noastră militară exista prin sate

cel perit care apărea din când în când pe ici colea și dispărea lăsând, ca amintire, mutilate figurî omenești. — De și se tăinaua ca lucru rușinos și degradator, cum și astăzi încă se face, totuși ori ce s'ar zice, dupe înființarea armatei teritoriale, a devenit mult mai comun; și lucrul se explica lesne dacă înem seamă că această maladie tenace, contra căria tratamentul medical e slab, mai ales la corpurile de trupă din mizele garnisoane, beneficiând de incuria țăranelui ca și de eliberarea soldatului, îl întovărășește de cămin pentru a-l dăuna dureri trupesti și morale mult mai grele de cât cele ce le-a fost îndurat până ieri.

Maladiile cu caracter epidemic în cursul anului au cauzat 20 decese asupra numărului de 205 bolnavi, adică 9.76%.

Din numărul total al deceselor, 412 aparțin comunei Huși, dintre cari 404 au fost verificate de către d. medic al orașului, iar maladiile cari au contribuit mai mult la mortalitate au fost: Gastro-Enterite, Tuberculoză, febra typhoidă, Marasm, Pleuro-pneumonie.

ECOURI STREINE

Balul modelurilor.

Zile acestea, unul din pictorii cei mari din Paris va da un bal foarte curios. Atelierul său, care este foarte mare va fi cu desăvîrșire transformat într'o sală de bal cămpenesc.

Printre invitații vor figura toate modelurile din Paris, în costum de poză. Nici o dată nu s'a mai văzut nici nu se va mai vedea atâția Dumnezei, Iuși-Hristoși, sfinți și eroi întrușiți la un loc. — Numai să nu se certe.

Bacșișuri imperiale.

În călătoria sa la Moscua ducele de Edinbourg a cheltuit cu bacșișuri peste 100 lire sterlinge sau 25,000 franci. Când Țarul Nicolae a vizitat la 1844 pe regina Victoria în Windsor, el a pus să se împartă la servitorii mai superiori 2000 lire sterlinge sau 50,000 franci și o altă mie lire îngrijitoare Curții regale. Afară d'asta fie-care din cei șase lordi din Waiting a primit o tabacheră de aur cu portretul Țarului în diamante și tot atâtea tabacheri cu numele Țarului s'au dat equerrierilor și groomilor din Waiting. Celor lași servitorii din Curte s'au împărțit o haniță de cea-soarnice, inele, broșe, etc.

Instytutul Pasteur.

Sir Henry Roscoe, membru al Camerii comunelor din Londra a făcut o propunere ca să se creeze în Londra o clinică anti-hidrofibică, bazată pe aplicarea metodei lui Pasteur. — Spre acest scop el s'a dus la Paris să studieze serios afacerea fiind însoțit de doctorul Mac-Kellar și de alți trei medici de pe la diferite spitale din Londra.

Nu de mult au sosit la Paris și cinci Cabylî, Arabi din Africa, cari au fost mușcați de un câine turbat.

Zăpadă mare

Din Tiflis se anunță, că în iarna trecută a căzut atâta zăpadă, în cât șoseaua gruziană a fost acoperită de un strat de zăpadă de mai mulți stânjeni grosime. Se cerea o mare pierdere de timp și o lucrare colosală spre a se curăți zăpada și de aceea s'au făcut tuneluri pe sub munții de zăpadă, prin cari treceau apoi oamenii și căruțe.

MORTALITATEA DOCTORILOR

D. W. Ogle (din Londra) a făcut o comunicare interesantă în privința mortalității doctorilor în ședinta din 26 Ianuarie trecut a societății regale de medicină și de hirurgie.

În anii 1880, 1881 și 1882 mortalitatea între doctori, pentru 1000 mai mari de 20 de ani a fost de 25,23, țifra mai mare de cât mijlocia care este de 22,83. Afară de aceasta statistica demonstrează că mortalitatea oamenilor de lege este de 20,23; a eclesiasticilor de 15,93, și a grădinarilor (cea mai mică) de 15,08. În schimb, mortalitatea este mai mare de cât a doctorilor la birtași și cărciumari (29,02), la berari (29,23), la măcelari (25,89), la lucrătorii manufacturieri de bumbac (27,19) ori de lână (26,47), la zugrăvi (25,95), la cuștari (28,52), la pietrari (26,42) și la olari (35,98).

D. Ogle a găsit asemenea că boalele fac mai multe victime printre doctori decât printre bărbații d'aceiași vîrstă dar cari au alte profesii și meserii; boalele contagioase sînt adese ori cauza morții la doctori, însă este de observat că morțile din pricina vîrsatului sunt de 6 ori mai puțin numeroase decât pentru media adulților trecuți de 20 de ani; doctorul fiind expus mai mult decât ori care altul la contagiune este natural a se admite că imunitatea se datorește cu deosebire griji ce ia el, în genere, de a se altoi. Numărul deceselor anuale din pricina scarlatinei, este, pentru un milion de medici mai mari de 20 de ani, de 59; pentru un milion de adulți trecuți de 20 de ani,

de 16; pentru difterie, tifrele acestea sînt 59 și 14; pentru frigrurile tifoide, 311 și 238; pentru erysipela 172 și 136.

Decesele datorite afecțiunilor paludice sînt de patru ori mai dese la medicul de cît în restul populației; fapt care nu prezintă nimic de mirat, dacă ne aducem aminte că mulți dintre ei își petrec viața în țările tropicale. Tot astfel se poate explica în parte cel puțin, esecul deceselor datorite afecțiunilor hepatice. Podagra, boala bătășii, diabetul și alcoolismul sînt toate mai dese la medicul de cît în restul populației bărbătești din Anglita; pentru boala sistemului nervos, esecul este aproape 7%.

Cat despre accidentele urmate de moarte ele sînt mai puțin dese la medicul de cît în restul populației bărbătești mai mare de 20 de ani; dacă însă se elimină lucrătorii de mine, pescarii și pietrarul, se găsește iar un prinos.

Pentru sinucidere, cifrele respective (pentru milion) sînt de 363 printre doctori și 238 la restul bărbaților.

Se găsește iar că profesia medicală este singura în sinul căria sinuciderea prezintă un spor gradat. Cifrele respective ale sinuciderilor printre eclesiastici, oamenii de lege și doctori sînt de 128, 354 și 464.

În cele mai multe cazuri, otrava este aleasă ca agent destructor; de 14 ori din 55 cazuri se ia acidul prusic.

Doi clase de boale numai sînt unde mortalitatea între doctori este mai mică de cît mijlocia: ftizia și boala organelor respiratorii, care sînt cu 45% și 27% mai puțin dese de cît în restul populației bărbătești.

LEGENDA POESIEI

Intr-o zi regele Behram Gor, de istorică și legendară memorie, era la picioarele amantei sale, frumoasa Dil'Arum. Îi spunea amorul lui și ea și-l spunea p'al său.

Fiindcă amândouă inimile băteau d'o potrivă, și vorbele lor le picau de opotrivă dupe buze, pe același sunet ca un ecou, ast-fel se născu în Persia poezia, și ritmul și rima.

VARIETATI

Îmbirea filială. — O foaie din Germania-nord scrisă mai deunăzi, că în urma unei plângeri adresate procurorului imperial de o companie de asigurare asupra vieții are să se procedă la desgroparea unui tîner de 25 de ani, anume Herman, funcționar de comerț, care murise într-un spital din Berlin. Herman se asigurase pentru o sumă de 15,000 mărci. Totul face să se creadă, că el s'a otrăvit în scopul ca această sumă să fie dată mamei sale, care se află în mare lipsă.

Un tratament în otrăvirea mușcăturilor veninoase. — Iacă detalii foarte curioase despre chipul cum indigenii din Mamayraland combat mușcăturile șerpilor veninoși: Ori de câte ori unul din ei era mușcat, — și așa ceva se întâmplă în Bushmanland, în Damaraland și în Kalakari — el se silește să omoare șarpele și după ce l' omoară îi scoate glanda cu otrava, o stoarce în gură și înghite zeama aceea. El zice că făcînd ast-fel scapă de or-ce pericol cînd ar mai fi mușcat. Afară de ăsta poartă tot-d'a-una cu densii câte-va glande de otrăvă uscate la soare, cum și corpul uscat

al unei șopârle veninoase. Cînd este o persoană mușcată și nu izbuteste să omoare pe șarpe și să l' înghită otrava, ori cînd persoana mușcată nu vrea să înghită otrava, atunci i se face o legătură d'asupra locului mușcat: i se sugere rana, i se face câte-va tăieturi prin prejur și pe locul acela se pune câte-va bucățele mari cât o găinăle de ac, din cadavrul șopârli uscate ori bucățele de saci de otrăvă iar uscați.

Domnul Bolton, care ne spune toate acestea, a văzut p'un indigen făcînd într'adins să fie mușcat de cobra-capello și de alți șerpi prea primejdioși și fără să simtă nimic rău: indigenul acesta avea obiceiul să bea otrăvă de șarpe și voia să probeze câte este de bună metoada aceasta a lui.

Este interesant de văzut că virusul șerpilor poate servi, cînd este îngelat într'un chip deosebit, ori în condiții speciale, ca să ferească înotriva efectelor ce produce acest-ași virus cînd este introdus în organism sub o formă sa în condiții deosebite.

N'o fi aci un fenomen de vaccinare?

Instinctul la viermi. — Grădinarul cunosce obiceiul ce au viermii de pămînt ca să ia frunzele căzute din copaci și să le îngroape pe jumătate în pămînt. În privința aceasta găsim în *Proceeding of the Academy of natural sciences of Philadelphia* curioasa comunicare de mai jos:

D. Potts prezintă o cutie plină cu pămînt arătînd că viermii au îngropat acolo frunze de salcie plîngătoare. Multe foi de acestea au fost atrase în pămînt de codiță; mijlocul acesta, care este firește foarte simplu, este considerat de Darwin ca o probă a inteligenței acestor umile creaturi. Domnul

Mechan zice că de s'a văzut în Anglita frunzele atrase în pămînt după cum spune Darwin, n'a văzut însă nici o dată lucrul acesta în America de țiu de mulți ani se găsește în condiții foarte favorabile ca să observe acest obicei curios al viermelui de pămînt. Domnul Potts mai spune că terenul de sub salcia plîngătoare era acoperit cu rime, dintre care unele mari. Umezeala care era de 15 zile le adusese la suprafață și tot în vremea cea frunzele sălciei, verzi și pline de suc, cădeau cu belșug. Viermii le luau, peste noapte, și le duceau în gaurile lor, ca să îngroape o frunză la o adîncime de un deget, le trebuia să muncască o zi sau o noapte. Aspectul din vecinătatea sălcii era foarte curios ziua. Pe

răzoare, pe pașiști, prin alele nisipoase, și chiar printre pietrele de pavaj, pe unde galeriile de rîme ieșiseră la suprafață, plantaseră frunzele vertical și câte o dată se vedeau tufe de 6 și 8 sau și mai multe frunze plantate ast-fel în cît simulau o grădină de copil. Săpînd sub aceste tufe găsea viermii avînd în genere o extremitate aproape de baza foilor. Fenomenul nu este cu desăvîrșire nou; însă nici o dată nu întîlnise în așa de mare cantitate aceste plantațiuni de viermi.

În ziua de 6 curent, locuitorul Gheorghe Popa din cătunul Roșu, comuna Rasga, județul Fălciu, plecînd la Tîrgușorul Răducaneni împreună cu soția sa, spre ași cumpăra cele necesare pentru sîntele sîrbătorii, a lăsat a casă 4 copii, din care 3 bărbai și o fată. În urmă, copii jucîndu-se mai mult timp pe afară, și obosiți de joc, băieții, care nu erau mai mari de cît de la 3 până la 7 ani, au intrat în casă spre a se odihni; iar fata mai mare de cît ei a înțeles că se ducea pe din afară și s'a dus a reînturna vitele de pe cîmp. În acest interval, cam pe la ora 1 p. m., izbucnind un foc la acoperămintul crafet, s'a aprins și casa s'a prefă-

FOITA „ROMANIEI LIBERE“

— 17 Aprilie. — 25

ANDRÉ THEURIET

PACAT DE MOARTE

(Urmare)

După ce plecă popa, d-na Déglișe se puse pe un scînel, cu capul în mîini, și închise ochii ca cum ar fi voit să l' scruteze mai bine interiorul. Se petreca într'însa un fenomen ciudat. Din toate cuvintele popi un singur lucru pricepuse ea, că amorul celor doi tineri se manifesta destul de fățîș pentru ca să l' bage de seamă alți ochi de cît ai săi. Atunci, cu o claritate și o vioiciune care semăna mai mult a halucinației, vedea în imaginația sa marginea pădurilor din Rembercourt unde zărise popa Baujard pe Paul cu Désirée. Mergea înapoia lor pe drumul ierbos și umed de sub pădure, pe unde muri și vi-burni se trăsc până în marginea șoselei; par'că vedea tinerele și elegantele lor umbre pe sub bolțile roșii ale fagilor; par'că auzea intonațiile mingătoare ale vocii lui Paul și risetele Zaseti; — cu încetul o coprindea o tortură morală, care mereu creștea și încă cu atât mai mult cu cît îi vedea

cut în cenușe. Cîte 3 copilași au ars de vii precum și 6 chile păpușoi, o chilă orz, o merță semințe cîneapă, 2 lazi și obiectele din casă.

Casa și crama incendiată aflîndu-se la un loc izolat, nu a putut veni nimeni în ajutor, spre a scăpa cel puțin copii. Din cercetările făcute la localitate, s'a constatat că focul a provenit din jucarea copiilor cu chibrituri. Părinții sînt desnădăjduiți.

Doi cugetări :

Dacă a se cunoaște bine este ultimul cuvînt al înțelepciunii, a se cunoaște rău este foarte probabil prima vorbă a fericirii.

Prostia se aliază mai bine de cît se crede cu unele calități intelectuale; sînt unii proști de talent.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Sofia, 28 Aprilie.

Prințul Alexandru însoțit de președintele consiliului a plecat azi dimineață, ca să viziteze provincia, a cărei administrație i s'a încredințat de curînd.

Atena, 28 Aprilie.

O manifestațiune populară a avut loc astăzi. Ea a fost liniștită.

Oratorii au îndemnat pe guvern să siste.

D. Delyanis a promis că va ocroti onoarea Greciei.

Guvernul elen va răspunde probabil mîine la ultimul Puterilor.

Paris 28 Aprilie.

Se asigură că cei cinci reprezentanți ai marilor Puteri, cari au remis ultimului lui Delyanis, au fost desaprobați de guvernele lor respective, pentru că au lucrat, fără să aștepte noi instrucțiuni.

Brindizi, 28 Aprilie.

S'a constatat ieri 2 cazuri de holeră și un deces.

(Havas).

MAINOU

Duminecă se va celebra cununia d-lui Grigore Olănescu, șeful contribuțiilor indirecte la ministerul de finanțe, cu domnișoara Adina G. Gika. Aseară mare prînz de 20 tacămurii la doamna Luxița Cantacuzino, buna tinerii mirese, și diseară alt prînz la d. George Cantacuzino, sub auspiciile căruia s'a făcut această nemerită căsătorie.

Urări de fericire simpatice pe rechii și fericitelor familii.

Aseară, în saloanele Capșa, contele de Wallwitz, consilierul legațiunii germane, avca la masa sa pe d-nii colonel N. Bibescu, doctor Kalenderu, baron B. Bellu, Arthur Green, Alexandru Marghiloman, Take Ionescu, marchisul del Moral, contele de Diesbach, Hooricks, Triandafil Giuvara.

Intr'un cerc atât de cinegetic inutil de a spune toate toasterile purtate în onoarea vînațoarei.

Numirea d-lui Ion Bălăceanu la Constantinople și transferarea d-lui

scape de pericolul pe care și l' crease singură cu nesocotință. Era în joc demnitatea sa, onoarea sa, fericirea căsniciei sale...

Pe cînd se lupta ast-fel în ințele acestel fatale incurtături, un zgomot vesel de voci care venea din fundul grădinii o făcu să tresară. Cunoscu risul triumfător al Désirée-i. Paul Lobligeois negreșit că venise după ea, profitînd de libertatea ce i se lăsa la fabrică pentru ca să se achite de rolul acesta de inamorat de care în fie-care zi părea că prinde mai mult gust. Risetele acestea care detunau în mijlocul dureroasei meditații a Martei, îi întărita și mătare nervii. Impinsă de o mișcare de nerăbdare și de curiozitate geloasă, se sculă și se duse în grădină.

Parterile inecate de soare par'că dormeau în tinjala aceasta care caracterizează sfîrșiturile de vară. Plantele tufoase stău culcate în dreapta și în stînga pe pămîntul cenușiu, obosite de maturitate. Heliotropele cu foile arse aveau tonuri olivite și parfumuri pe jumătate evaporate. Trandafirii îngălbeniți se lăsuă în jos cu un miros rinceț și care te bătea la cap. Floxul liliaciu cu foile atrînd în jos umplea aerul cu niște emanațiuni asemenea cu acelea ce dau plantele uscate într'un ierbariu. Un sfînx, care nu se mai astîmpăra, zbrîniia prin prejurul corolelor petuniilor. În așipirea grea a acestor vegetații de unde seva se retrăgea și peste care plana deja mirosuri grele de toamnă, vocile vesele ale

1) Plantă de America.

George Ghika de lângă Poartă la Curtea din Petersburg sînt definitive. Decretele sînt semnate încă de cînd d. Ferekyde era la Viena și vor apare în data ce Sultanul își va fi dat agrementul său.

Prințul Bulgariei este în curînd așteptat în București.

Eri mai toate somitățile medicale au fost chemate în consultațiune pe lângă P. S. Mitropolitul-Primat.

Credem a ști că nici o alegere de Primar al Capitalei nu va avea loc. Actualul consiliu mai are șase luni pentru ași termina mandatul; pînă atunci d. ajutor Gr. Cerkez va gera primăria. La alegerea generală se va avisa la înlocuirea d-lui Fleva.

Călătorii cari veneau aseară în trenul Ploești-București au suferit o mică spaimă aproape de stația Buftea: un glonte de pușcă a spart un geam de la un vagon de clasa III; nimeni n'a fost rănit. Pînă acum nu se știe cine a dat cu pușca, și cu ce scop.

Aseară, distinsă distracție la Ateneu. Era concertul vioristului Wilhelmy. Rareori Bucureștenii au prilejul să asculte ast-fel de muzică, care e culmea artei cunoscute azi. Numai Sarasate, care a fost pe aci acum câțiva ani, a putut încremeni auditoriul așa cum l'a încremenit aseară Wilhelmy. Inutil a mai spune alt-ceva despre arta acestui viorist.

Publicul, ales și numeros, nu se mai sătura să l' audă și nu se putea stăpîni în aplause. Însăși M. S. Regina nu s'a îndurat să plece, la sfîrșitul concertului, pînă ce Wilhelmy nu s'a arătat ca să mulțumească pentru a patra oară la ovațiile asistenței.

NOTIȚE BIBLIOGRAFICE

Nu este o carte, groasă și pretențioasă, pe care vrem s'o semnalam în această rubrică; ci este o broșură de câte-va fețe, modest scrisă, dar instructivă și vrednică de imitat de către medicul nostru. Broșura se intitulă *Cugetări asupra raportului anual al 1-ei diviziuni chirurgicale din Spitalul Colțea emise la finele anului 1885*, de dr. Fialla, șeful serviciului.

Nu ne îndoiim că medicul nostru vor fi răsfățați această broșură în care se ved rezultatele activității anuale a unui om devotat profesiunii sale. Un lucru însă am dori: ca exemplul dat de doctorul Fialla să fie imitat și ameliorat de către cel-l-alti medici. Ast-fel, ar începe o activitate bine-făcătoare în rezultatele sale, atât din punct de vedere științific, cît și pentru omnie.

Și dacă toți șefii de spitale ar face așa, s'ar aduna materialul bogat, asupra cărora inteligențele alese lucrînd ar putea duce știința mai departe.

În științele de experimentație și cu interes practic așa de mare ca medicina, ori-ce fapt, ori-ce observațiune are importanța sa. A se aduna dar faptele, a se aduce la cunoștința confrăților, a se discuta asupra lor, a se face grupări și trage con-

tinierilor se detașau cu o veselie zgomotoasă și serveau de călînză Marti. Dincolo de parter și de pașiște, pe lângă carpenii unde începea micul parc La Lineuse se deosibea între doi platanii un serfincioș și o rochie deschisă care se umfla.

— Mai sus! striga Zazeta—și jupa albă cu vîrgi albastre atîngea crăcile care se mișcău repede, pe urmă se vedea răsărînd în mijlocul verdeții capul vioi al tinerei fete.

De odată se făcu tăcere și serfincioșul nu se mai înălță. Negreșit că Zazeta, ridicîndu-se pe d'asupra crăcilor, zărise pe sora sa mai mare apropiindu-se. Înșuțitase pe Paul Lobligeois și jocul încetase.

Cînd ajunse Marta în aleea unde era leagănul, găsi locul gol; leagănul oscila încă între stâlpi, însă un zgomot depărtat de crăci date într'o parte dovedea că tinerii fugiseră.

— Fug de mine! gîndi tînera femeie cu amarăciune; fug de mine!... Am și ajuns să fiu o piedică pentru ei!

Făcu la întîmplare că l' va pași în pădure, și strigă cu o voce alterată: Zazetto! Nu l' răspunde nimeni. I se suia sângele în cap; plecă mai iute printre arbori să ajungă pe fugari, însă i se agăță rochia de spinii, se rușină și se întoarse înapoi, întuneceată și încrunțată, pînă la o bancă proastă din fața serfincioșului, pe care se și puse.

Ascultă: nu se mai auzea de cît cîntecul pițigoiului.

Unde fugiseră ei ca să scape de ea?

SPECTACOLE

TEATRU NAȚIONAL — Joui, 17 Aprilie, O scrisoare perdută.

SALA BOSEL. — Debutul companiei de opere din Viena sub direcțiunea domnului Carl Ludwig Zverenz.

Debutul d-rei Zerline Drucker. Joui la 17/29 Aprilie, prima reprezentațiune Der Zigeunerbaron (Baronul de Tigan) operetă în 3 acte de I. Schnitzer după nuvela *Saffi* de Maurus Jokai, Musica de Iohan Strauss

Noile costume după modelurile de la Teatru andier Wien sînt efectuate de Garderobierul Josef Schäfer. Regisor d. Benno Erest. Dirigent d. Linde șef de orhestră.

Faillie Française de mătase colorate, Surah, Satin merveilleux, Atlas, Damaste, Ripsuri și Tafete fl. 1.35 de metro, pînă la 7.45 fl. trimite în rochi și bucați scutite de vamă, la domiciliu, depoul fabricii de mătăsă G. Henneberg (furnisuror Curții imperiale), Zürich. Mostre imediat. Scrisorile costă 10 cr. porto.

Casă de Închiriat pentru sezonul de vară

La Leurdeni pe drumul București — Pittești, 5 minute de la gară, este de închiriat o casă mobilată cu 4 odăi de stăpân, sufragerie, 2 odăi de slugi cu dependințele lor trebuincioase. A se adresa în București la d. Victor Radovitz la Biserica Krețulescu și la gara Leurdeni la d. Teohari Ionescu îngrijitorul moșiei Leurdeni.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drăncea Vechi de 4 ani, calitate superioară tuturilor altor vinuri. — 15 fr. vadră și ALB DE DRAGASIANI din recolta anului 1881. — 15 fr. vadră la PAUN POPESCU & Comp. 18, Strada Lipscani, 18.

CASA DE SCHIMB C. STERIU & Comp. No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19. CURSUL BUCUREȘCI Pe ziua de 13/15 Aprilie 1886, ora 10.

	Cump.	Vînd.
50/0 Imprimutul Comunal	75 1/4	75 1/2
50/0 Scrisurii Funciare Urbane	82	82 1/2
50/0 Rurale	87	87 1/4
50/0 Renta Română perpetuă	—	—
50/0 amortisabilă	94	94 1/2
60/0 Scrisurii Funciare Urbane	92	92 1/2
60/0 Oblig. de Stat (conv. Rurale)	88 7/8	89 1/4
60/0 Căile Ferate Rom.	—	—
70/0 Scrisurii Funciare Urbane	99 1/2	99 1/2
70/0 Rurale	103 1/4	103 1/2
70/0 Imprum. Comunal 1884 noi.	—	—
80/0 Imprimutul Oppenheim	—	—
Oblig. Casei Pensiun. (Nom. 300)	210	215
Impr. cu prime orașul București	31	32
Acțiuni Credit Mobilier.	—	—
Construcțiuni	—	—
Naționale	—	—
Dacia-România	—	—
Banca Națională	—	—
Fiorini Valuta Austriacă	201	202
Mărci Germane	124	125
Bilete Franceze	99 3/4	100
Englese	24 1/4	25
Ruble Rusești	249	252
Aur contra Argint și Bilete	14	14 1/4

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur scotit după cursul fiscalului. Cupoane se achiță fără scăzămînt. Adresa pentru telegrame: STERIU.

Cu bolnăvicioasă luciditate de halucinații și i' inchipul iar pitulați sub ramuri, unu lângă altu, mână în mână. Și de odată o podidără lacrimile.

XI

Pe cînd Marta plîngea lângă leagănul părăsit, tinerii fugeau sprinteni, fără grije de crăculițele care l' izbeau peste piept, nici de pinzele de păianjen care li se lipea pe obraz. Aci strecurîndu-se printre mărcini și aci aplecîndu-se ca să se pitească, ajunseră pînă în marginea canalului.

— Par'că m'ni niște proscirii care pribegim prin păduri! zise domnișoara Zazeta, încântată că fugise... La schit, imi aduc aminte că am citit în *Memoriile doamnei de la Rochejaquelein* ceva care s'aseamănă.... O fugă prin desișuri ca să scape de urmărirea albaștrilor... Azi, în loc de albaștri este biata Marton.

— Pentru ce n'ai așteptat-o? întrebă Paul Lobligeois căruia l' părea rău că lipsea Marta și căruia îi plăcea mai mult să se plimbe și cu ea.

— Pentru ce? răspunde Désirée uitîndu-se mirată la tîneru; — întrebarea mi-se pare puțin măgulitoare... Nu l' place cînd suntem numai noi amândoi?

— N'am zis asta! zise Paul; imi e teamă numai să nu se fi supărat sora d-tale că ne-am purtat ast-fel.

— Linștește-te! — Iați tot asupra mea.

(Va urma.)

